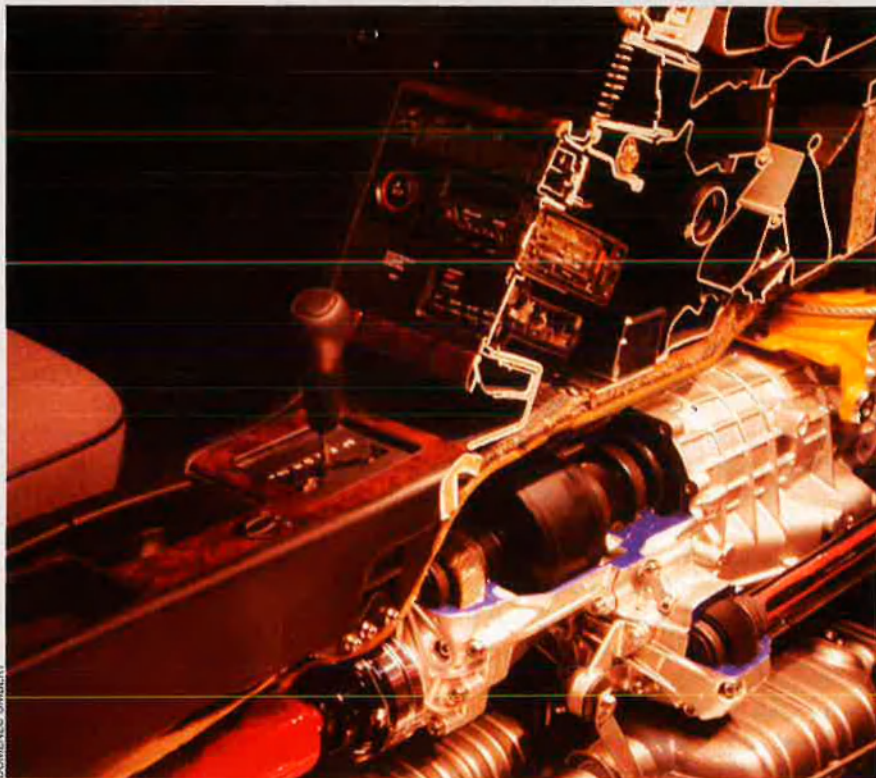

Xavier Vinader

El perill groc

Els serveis d'intel·ligència dels països europeus estan amb la mosca a l'orella. I en aquest cas no es tracta de la detecció d'un escamot de camàlics, suposadament enviat per Bin Laden, a prendre mides dels edificis més alts de les capitals del Vell Continent. És que els ha esclatat al nas "l'afer Li li Whuang" i encara no saben les repercussions que això pot comportar.

Li li Whuang és el nom d'una jove xinesa, de 22 anys, amb un currículum universitari molt brillant i domini de cinc llengües que, des de febrer, estava fent una estada a l'empresa francesa Valeo –situada a la regió de Yvelines i especialitzada en l'equipament d'automòbils–, i que ha estat descoberta com una eficaç espia industrial. La jove xinesa, que serà processada per "intrusió en els sistemes automàtics de dades" i "abús de confiança", es dedicava a enregistrar dades confidencials en el seu ordinador portàtil, la qual cosa li donava la possibilitat de transportar-les a qualsevol altre lloc sense control. També cal tenir en compte que Valeo és una de les empreses europees que ha entrat amb més força en el mercat xinès, on actualment ja disposa de vuit societats mixtes, i té unes previsions de vendes per a l'any 2010 que voregen els 1.300 milions d'euros.

Els serveis de contraespionatge suec, paral·lelament, també han descobert la xarxa formada per una colla de joves científics xinesos que, admesos al prestigiós Institut Karolinska, es dedicaven a obtenir informacions dels descobriments encara no patentats.

No cal dir que aquests dos assumptes, i alguns d'altres encara latents, han posat nerviosos els responsables europeus, que constaten un augment alarmant de les operacions d'espionatge industrial i econòmic per part de la República Popular Xinesa, un país en plena expansió. I en determinats cercles ja es comença a parlar de perill groc disfressat de tècnic qualificat.

Associació Valenciana de Consumidors i Usuaris (Avacu) prega públicament a qualsevol comprador que no es refie d'Internet.

Avacu tenia notícies ja el passat febrer de la venda a través d'Internet d'un medicament que havia estat retirat al setembre del 2004 de les farmàcies. I recorda als usuaris que la venda de medicines a través de la xarxa –qualsevol hi pot trobar una àmplia gamma de productes farmacèutics, alguns d'autoritzats, d'altres no– cal considerar-la "un vertader perill". Aquesta venda, insisteix Avacu, "és il·legal, va contra la llei del medicament i la llei d'ordenació farmacèutica". La veritat és que vulnera la legislació vigent, que estableix que els fàrmacs només poden ser dispensats en farmàcies, hospitals, centres de salut i centres d'atenció primària. "Adquirir fàrmacs a través d'Internet –insisteix Avacu– no ofereix garanties sobre la seguretat, l'eficàcia i la qualitat del medicament." A més, "augmenta el percentatge d'interaccions amb altres fàrmacs, i les possibilitats de patir reaccions adverses". També, és clar, hi ha el risc afegit d'adquirir fàrmacs "que hagen estat declarats il·legals". Aleshores, si aquesta modalitat de venda és tan insegura, com és que troba compradors?

"Bàsicament, perquè et permet adquirir productes que no ofereix la venda tradicional", apunta Quelo –vol aparèixer ací amb aquest nom–, un valencià de més de trenta anys que, a través de la xarxa, ha arribat a adquirir pastilles de Viagra i els anomenats "èxtasis naturals", uns comprimits amb efectes eufòrics derivats d'herbes.

Quelo, que es considera "molt afectat a la compra en línia", és un home a qui, per edat, un metge no li receptaria mai Viagra, medicament que, darrerament, s'ha popularitzant en el mercat homosexual jove i hedonista. Malgrat això, i gràcies a la xarxa, l'ha utilitzat amb la seua parella masculina, "només per provar l'efecte". Va poder provar el que volia, i això sembla que li compensa per damunt de qualsevol perill.

Sensació d'impunitat. Internet transmet una sensació estranya a alguns usuaris: la capacitat d'explorar zones d'ells mateixos en les quals

Sexe amb menors, campanyes racistes, venda il·legal de medicaments, estafes econòmiques. Augmenten els delictes via Internet, i la xarxa beneficia el crim organitzat tant o més que la resta de la societat.

Quan Internet fa por

abans no haurien pogut experimentar, i de fer-ho amb una impunitat considerable. De la mateixa manera, facilita a la delinqüència –a la més corrent i a la més organitzada– enormes possibilitats d'adaptació. La venda arbitrària de medicaments, per exemple, és una mostra de la manera com poden aprofitar-se aquestes possibilitats. Les empreses que ofereixen aquests productes són transnacionals i, en la majoria dels casos, les dades no corresponen a l'em-

presa real. Gran part de l'oferta s'exposa en pàgines que canvien sovint d'ubicació, o en portals que no tenen cap relació amb les empreses que els utilitzen. Això dificulta les investigacions policials, cosa a la qual també ajuden les incongruències legislatives: a casa nostra, per exemple, la venda per Internet de medicaments no està prevista per la legislació, però també es practica en països on sí que és legal. Així doncs, en la pràctica, la llei no impedeix un comerç que la vulnera.

Tampoc no impedeix altres delictes molt evidents. "El d'apologia del racisme n'és un", indica, de manera no oficial, un membre de la policia que ha investigat l'activitat de diferents internautes de València i Castelló. "L'intercanvi electrònic d'acudits, de cançons i de consignes xenòfobes –continua– s'ha convertit en una pràctica habitual que no s'atura i que ha generat una nova manera de comunicació racista." De fet, l'anunci en Internet d'un concert de grups neonazis en el municipi madrileny de Talamanca del Jara-

C

Cultura Popular

ESCOLA D'ESTIU 2005

- 8^a. **CAMPUS DE CULTURA POPULAR**
Llívia • *Cerdanya*. Del 10 al 17 de juliol
- 14^a. **CURS DE DANSA TRADICIONAL. DANSA NEU**
Esterrí d'Àneu • *Pallars Sobirà*. Del 17 al 24 juliol
- 9^a. **CURS DE JOCS TRADICIONALS**
Horta de Sant Joan • *Terra Alta*. Del 17 al 24 juliol
- 9^a. **CURS DE MÚSICA TRADICIONAL**
Torroella de Montgrí • *Baix Empordà*. Del 17 al 24 de juliol

Vine i matricula't

POLICIA

La policia ha desarticulat diverses xarxes d'intercanvi de material de pornografia infantil (a dalt). A la pàgina anterior, un model de correu electrònic que s'ha fet servir per una estafa bancària.

Material confiscat per la policia en la darrera batuda contra un grupuscle de caire feixista, Sangre y Honor.

ma va ser el punt de partida de l'operació policial que ha permès detenir els principals skins de l'organització feixista Sangre y Honor, entre els quals hi ha el valencià Francisco Javier Bueno, de vint-i-nou anys. Això mateix li ha succeït al discjòquei Syto, un jove racista del poble d'Onda (Plana Baixa) que, durant molt de temps, ha penjat en la xarxa cançons pròpies de ritme bakalao amb lletres racistes i xenòfobes. La de títol més obvi ha estat "Me cago en esos putos rumanos", una versió màkina d'un vell tema de Franco Battiato, que s'ha fet molt popular a Castelló. Moltes colles urbanes juvenils

s'han encarregat de difondre la cançó baixant-la de la xarxa a través de Kazaa i Emule, els serveis més coneguts d'intercanvi musical entre usuaris d'Internet. L'intercanvi acostumava a anar acompanyat d'altres temes de grups de rock nazi com ara Estirpe Imperial.

"La cançó de Syto —explica un jove internauta de Castelló—, la copiàvem en CD i la posàvem en el cotxe, l'ensenyàvem als col·legues, i ells, després, feien el mateix amb més gent." Tant és així que va arribar a escoltar-se obertament en un bar de Borriana, i, com a mínim, és va difondre a València, Osca

i Madrid. L'episodi ha acabat amb discjòquei Syto en espera de judici, acusat de vulnerar "drets fonamentals recollits en la Constitució espanyola". La impunitat, però, en essència continua, ja que en distintes pàgines porno i en fòrums virtuals d'ascendència bakala, encara es poden detectar cançons racistes seues o d'altres "músics", com les que firma un tal Chivi. De la mateixa manera, en pàgines d'humor molt visitades, com www.cosasgraciosas.com o www.paisdelocos.com, s'exhibeixen bromes profundament ofensives per al col·lectiu gitano. De fet, a la xarxa el menyspreu racista prolifera tant com una de les seues temàtiques *best-seller*: el sexe malaltís.

La segona setmana d'abril la Guàrdia Civil va poder detenir un professor d'un centre d'ensenyament i un amic seu de València acusats d'obligar a fer "determinats actes" a una menor valenciana davant d'una càmera web (o *webcam*). Després, penjaren les imatges en Internet. L'escàndol se suma al de la xarxa de gairebé 500 pederastes hispanoamericans i europeus —divuit de l'estat espanyol— que ha estat desarticulada enguany. A banda de la persecució policial, i segons l'organització internacional Save the Children, la millor manera de prevenir la pederàstia és que els pares sàpiguen què fan els fills davant de l'ordinador. Un informe mundial divulgat per l'empresa d'antivirus Panda Software indica que el 44% dels menors que fan servir Internet "han patit assetjament sexual a la xarxa en alguna ocasió". El 14,5% d'ells ha concertat cita amb un desconegut, el 10% va acudir sense cap acompanyant a la trobada i un 8% ho ha fet en més d'una ocasió. A més a més, un 28% dels menors visita pàgines de porno dur, i un 38% entra en pàgines de contingut racista i xenòfob. Resulta difícil pensar que una nova delinqüència organitzada no vulga aprofitar-se de tant de descontrol...

Velles estafes reencarnades. ...I de tanta ingenuïtat. Perquè l'última moda il·legal és l'adaptació al segle XXI del tradicional paper dels carteristes, dels estafadors i dels lladres de carrer. Això sí, millor coordinats. Grups de gàngsters d'Europa de l'Est utilitzen xiquets i joves especialistes en or-

dinadors –són els nous sicaris– per fer estafes informàtiques que puguen beneficiar una o altra organització mafiosa. Fa escasses setmanes, la policia ha detingut a Barcelona set lladres –quatre russos, un ucraïnès i un autòcton– especialitzats a furtar claus de banca electrònica. Ells, com molts altres, han contribuït a fer que els casos d'estafa per la xarxa –segons un informe de la companyia de seguretat informàtica Symantec– hagen pujat un 366% des del juliol de 2004. Mala cosa, sobretot perquè l'estat espanyol –segons una altra empresa, Verisign– és un dels territoris en què les incidències tindran un major índex de creixement.

I quines "incidències"? La principal, per abundant, es diu *phishing*. L'internauta rep un fals correu electrònic bancari en el qual se li demana que ompliga amb les seues dades un formulari adjunt per millorar un detall qualsevol relacionat amb la seguretat dels serveis en línia del seu banc. Si el client hi accedeix, facilita les seues dades a estafadors que ràpidament les faran servir per buidar-li el compte. Clients de Cajamar, BBVA, Caja Madrid o el Banc de València ja han estat víctimes d'aquest engany, que ha obligat les entitats financeres a incrementar considerablement les mesures de seguretat i els usuaris a no confiar-se de cap petició bancària en línia.

Però hi ha més maneres de furtar: per exemple, amb l'*spoofing*, un truc que permet a l'usuari, gràcies a un virus, acabar dins d'una pàgina falsa –controlada per atacadors– quan teclege les seues dades bancàries; o l'*slamming*, com és conegut com el delictes d'efectuar per Internet contractes de telefonia o transaccions bancàries amb les dades d'una altra persona. Fins i tot es prodiga ara mateix una modalitat d'estafa que plagia l'entranyable *timo de la estampita*. Mitjançant un correu electrònic, enviat indiscriminadament a milions d'internautes, la dona d'un diplomàtic africà promet una fortuna a qui li facilite el seu compte corrent per fer una transacció irregular. Hi ha qui l'hi ha facilitat. I, com succeïa amb l'estampeta tradicional, aquell que hi ha volgut guanyar, n'ha eixit estafat fins al fons de la vergonya.

Joan M. Oleaque

La sinya

F. Marc Álvaro

La síndrome Marco

De la falsa biografia d'Enric Marco com a supervivent d'un camp d'extermini nazi allò que m'interessa, més enllà del seu cas concret, és el context on es desenvolupa. Passada la sorpresa davant aquesta impostura, ens hem de preguntar sobre les raons per les quals el simulacre va poder funcionar tan fàcilment entre nosaltres. Algú ja ha dit que tot plegat ha estat possible per la manca d'informació sobre un dels períodes més foscos de la història europea i mundial. Voldria, modestament, afegir, una causa determinant de l'èxit de la ficció bastida per Marco des de 1978, any en què justament –ironies– va aprovar-se la Constitució espanyola.

Ens hem cregut que Marco va ser presoner del camp nazi de Flossenbürg pel mateix mecanisme profund que ens hem cregut que l'oposició a la dictadura va treure Franco del poder. El dictador va morir al llit el 20 de novembre de 1975, però el relat mitificat de la transició democràtica a Catalunya ha aconseguit fixar una idea ben distinta a la realitat: "Vam fer caure aquell règim amb els nostres esforços." La generació dominant en el poder des de 1977, aquells que eren joves als anys seixanta, ha aconseguit que es pensi, de manera automàtica, que la democràcia va produir-se gràcies a la seva empenta, a la seva dedicació i a la seva voluntat. El tirà va morir tranquil·lament, després de signar les seves cinc últimes penes de mort, però això és un detall irrellevant al costat d'una èpica repetida que vol transmetre un missatge tàcit: "Vam donar el millor dels nostres anys joves, per això avui tenim l'autoritat per dir allò que més convé al país".

Per justificar-se, Marco ha parlat d'una alta missió pedagògica: "Amb l'aurèola de deportat em guanyava l'atenció dels nois quan anava a donar conferències a les escoles." Altres podrien dir que amb l'aurèola d'antifranquistes s'han guanyat l'atenció dels electors de bona fe. La generació política sorgida dels anys seixanta –encara hegemònica arreu– ha tingut èxit a l'hora d'exagerar el seu protagonisme històric, recreant moltes biografies. Quants de tots ells va jugar-se-la de debò? Quants de tots ells van ser a París el Maig del 68? Quants de tots ells van plantar cara al franquisme?

Marco va presentar-se al públic com un heroi i la seva barra ens ha indignat. No s'hi val a usurpar el paper dels herois de veritat. Però aquest simulacre l'acceptem moltes vegades. Per exemple, Narcís Serra (i altres noms de la seva quinta) ha fet, a la seva manera, una comèdia equivalent i l'hem premiat en comptes de denunciar-lo com un fals heroi d'una falsa victòria. Ell –recordem-ho– no va derrocar Franco.